

Lietuvos Respublikos Seimo Sveikatos reikalų komiteto nariams

LIETUVOS MEDICINOS STUDENTŲ ASOCIACIJOS (LiMSA) POZICIJA DĖL ALKOHOLIO KONTROLĖS ĮSTATYMO PAKEITIMŲ

2017 m. gegužės 8 d.

Lietuvos medicinos studentų asociacija (LiMSA) – didžiausia biomedicinos studentus vienijanti organizacija ir tarptautinio Jaunimo alkoholio kontrolės tinklo (*Alcohol Policy Youth Network*) steigėja – kreipiasi į Jus išreiškdamą palaikymą mokslo įrodymais pagrįstoms alkoholio kontrolės priemonėms bei griežtesnei alkoholio prevencijos politikai Lietuvoje. Palaikome alkoholio kontrolės priemones, skirtas mažinti bendrojo alkoholio suvartojimą, jo prieinamumą ir daromą žalą sveikatai bei ūkiui:

- 1) visišką alkoholio reklamos draudimą;**
- 2) alkoholio prieinamumo mažinimą** (prekybos laiko trumpinimą, amžiaus cenzos didinimas, alkoholio prekybą tik specializuotose parduotuvėse ir kt.);
- 3) alkoholio kainos didinimą.**

Alkoholio reklama daro įtaką jo vartojimo įpročiams ir tai yra vienas iš veiksnių, skatinančių rizikingą alkoholio vartojimą¹. Tęstinių studijų sisteminė apžvalga (aukščiausias mokslinių įrodymų lygmuo) parodė, kad alkoholio reklama žmonėms ir ypač paaugliams statistiškai reikšmingai didina riziką pradėti vartoti alkoholį jauname amžiuje arba paskatina jo vartoti daugiau². Alkoholio reklamos draudimas, remiantis Pasaulio sveikatos organizacijos (PSO) rekomendacijomis, yra svarbi priemonė vykdant alkoholio vartojimo prevenciją³.

PSO rekomenduoja prekybos alkoholiu laiko ribojimą kaip vieną iš alkoholio prieinamumo mažinimo priemonių⁴. Tyrimai įrodo, kad prekybos alkoholiu laiko ribojimas tiesiogiai mažina alkoholio vartojimą ir su juo susijusią žalą (pvz., eismo įvykių skaičių, smurtą)⁵. Su alkoholiu susijusi žala statistiškai reikšmingai sumažėja prekybos alkoholiu laiką sutrumpinus nors dviem valandomis⁶.

PSO teigimu vienas efektyvių būdų mažinti alkoholio prieinamumą didelės rizikos grupėms yra amžiaus cenzos nustatymas⁷. Remiantis JAV patirtimi, padidinus amžiaus cenzą nuo 18 iki 21 metų statistiškai

---

¹ The commercial use of digital media to market alcohol products: a narrative review. Lobstein T, Landon J, Thornton N, Jernigan D - *Addiction* - January 1, 2017; 112 Suppl 1 (0); 21-27. <https://www.clinicalkey.com/#!/content/medline/2-s2.0-27327239>

² Peter Anderson, Avalon de Bruijn, Kathryn Angus, Ross Gordon, Gerard Hastings; Impact of Alcohol Advertising and Media Exposure on Adolescent Alcohol Use: A Systematic Review of Longitudinal Studies. *Alcohol Alcohol* 2009; 44 (3): 229-243. doi: 10.1093/alcal/agn115 <https://academic.oup.com/alcal/article-lookup/doi/10.1093/alcal/agn115>

³ Global strategy to reduce the harmful use of alcohol, WHO, 2010 http://www.who.int/substance_abuse/msbalcstragegy.pdf

⁴ The Global Strategy FINAL - 9789241599931_eng.pdf [Internet]. [cited 2017 Apr 29]

⁵ Middleton JC, Hahn RA, Kuzara JL, Elder R, Brewer R, Chattopadhyay S, et al. Effectiveness of Policies Maintaining or Restricting Days of Alcohol Sales on Excessive Alcohol Consumption and Related Harms. *Am J Prev Med*. 2010 Dec;39(6):575–89

⁶ Hahn RA, Kuzara JL, Elder R, Brewer R, Chattopadhyay S, Fielding J, et al. Effectiveness of Policies Restricting Hours of Alcohol Sales in Preventing Excessive Alcohol Consumption and Related Harms. *Am J Prev Med*. 2010 Dec;39(6):590–604

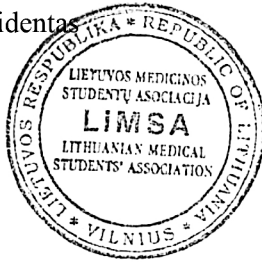
⁷ Global strategy to reduce the harmful use of alcohol, WHO, 2010 http://www.who.int/substance_abuse/msbalcstragegy.pdf

reikšmingai sumažėjo alaus suvartojimas vienam gyventojui⁸. Taip pat sumažėjo alkoholio vartojimas ir nelegalus alkoholio pardavimas nepilnamečių tarpe⁹. Tyrimų duomenimis, amžiaus ceno didinimas statistiškai reikšmingai sumažina neblaivių nepilnamečių už vairo bei su alkoholio vartojimu susijusių avarių skaičių¹⁰. Sumažėja alkoholio priklausomybių vyresniame amžiuje, alkoholinių vaisiaus pakenkimų bei su alkoholiu susijusių savižudybių bei žmogžudysčių¹¹.

Raginame komitetą palaikyti mokslo įrodymais pagrįstas alkoholio kontrolės priemones.

Prezidentas

Rytis Kalinauskas

---

⁸ Scoring the Strengths and Weaknesses of Underage Drinking Laws in the United States, 2016

<https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pmc/articles/PMC4469195/>

⁹ The Utility of Including the Strengths of Underage Drinking Laws in Determining Their Effect on Outcomes, 2016

<https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pmc/articles/PMC4515200/>

¹⁰ The effects of minimum legal drinking age 21 laws on alcohol-related driving in the United States, 2010

<https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pubmed/20497803>

¹¹ Case closed: research evidence on the positive public health impact of the age 21 minimum legal drinking age in the United States, 2014 <https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pubmed/24565317>

